

หมวด	1. ด้านส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลิศ (PP&P Excellence)
แผนที่	4. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
โครงการที่	1. โครงการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
ระดับการแสดงผล	จังหวัด/เขต/ประเทศ
ชื่อตัวชี้วัด	21. ร้อยละของจังหวัดจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการลดลงของอัตราป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัย และมลพิษสิ่งแวดล้อม
คำนิยาม	อัตราป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัย และมลพิษสิ่งแวดล้อม หมายถึง อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับการสัมผัสปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ทั้ง Traditional Hazard และ Modern Hazard ได้แก่ 1) อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคจากภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุขหรือโรคอุบัติใหม่ อุตติซ้ำ (โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019) และ 2) อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อมตามปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ ตัวอย่างเช่น โรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ (เช่น โรคหอบหืด โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง) โรคจากอาหารและน้ำเป็นสื่อ (เช่น โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน โรคพยาธิใบไม้ตับ) เป็นต้น หรือโรคอื่น ๆ โดยเลือกโรคตามปัญหาของจังหวัด การจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง จังหวัดมีการดำเนินการค้นหา ฝ้าระวังและประเมินความเสี่ยง และกำหนดมาตรการการดำเนินงานแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ รวมทั้งมีกลไกการบริหารจัดการ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตามบริบทของพื้นที่ รายละเอียดดังนี้ 1. มีข้อมูลสถานการณ์ ฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อม และ/หรือแจ้งเตือนความเสี่ยงต่อสุขภาพ เช่น มีข้อมูล (เช่น สิ่งแวดล้อมสุขภาพ และกลุ่มเสี่ยง เป็นต้น) การฝ้าระวังปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม การสื่อสารเตือนภัย และเผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางต่าง ๆ เป็นต้น 2. ฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพและ/หรือการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามมาตรฐาน และ/หรือสอบสวนโรคอย่างทันท่วงที เช่น ฝ้าระวังโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อม อย่างน้อย 1 โรค ได้แก่ 1) โรคจากภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุขหรือโรคอุบัติใหม่ อุตติซ้ำ (โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019) และ/หรือ 2) โรคที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อมตามปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ ตัวอย่างเช่น โรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ (เช่น โรคหอบหืด โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง) โรคจากอาหารและน้ำเป็นสื่อ (เช่น โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน โรคพยาธิใบไม้ตับ) เป็นต้น หรือโรคอื่น ๆ โดยเลือกโรคตามปัญหาของจังหวัดการสร้างเครือข่ายการฝ้าระวังในพื้นที่ และการติดตามฝ้าระวังการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามมาตรฐาน สำหรับสถานประกอบการ กิจการ กิจกรรม โดยใช้เครื่องมือและ Platform (Thai Stop COVID Plus) เป็นต้น 3. สร้างความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพแก่ประชาชน และ/หรือสื่อสารความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพ คือ มีการจัดทำกระบวนการสร้าง

ความรู้ที่เกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน หรือการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่สะท้อนต่อการสร้างความรอบรู้ที่เกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน เช่น การสื่อสารให้ข้อมูลแก่ประชาชนผ่านช่องทางต่าง ๆ และการเฝ้าระวัง และสื่อสาร ด้านข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ เป็นต้น

4. การดูแลสุขภาพประชาชนทุกกลุ่มวัยในพื้นที่เสี่ยง เช่น การจัดระบบบริการสุขภาพคลินิกมลพิษ มีระบบการจัดการสุขลักษณะในสถานประกอบการ กิจการ กิจกรรมปฏิบัติ ตามมาตรฐานที่กำหนด และ อสม./ทีมหมอครอบครัวในพื้นที่ดูแลสุขภาพประชาชน เป็นต้น

5. มาตรการทางกฎหมาย ได้แก่ สนับสนุนการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดปัญหาด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม และการจัดการสุขลักษณะในสถานประกอบการ กิจการ กิจกรรม ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด เป็นต้น

6. มาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

ทั้งนี้ ขึ้นกับจังหวัดจะพิจารณาดำเนินการมาตรการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

เกณฑ์เป้าหมาย :

ปีงบประมาณ 61	ปีงบประมาณ 62	ปีงบประมาณ 63	ปีงบประมาณ 64	ปีงบประมาณ 65
-	-	-	-	ร้อยละ 60 ของจังหวัดจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่ออัตราการป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสูขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้จังหวัดมีการจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและมีมาตรการส่งเสริมให้เกิดปัจจัยเอื้อด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ที่ส่งผลกระทบต่ออัตราการป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสูขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อม

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย 76 จังหวัด

วิธีการจัดเก็บข้อมูล

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและมีมาตรการส่งเสริมให้เกิดปัจจัยเอื้อด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพของประชาชน ที่ส่งผลกระทบต่ออัตราการป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสูขอนามัยและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลการลดลงของอัตราการป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสูขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อม จากระบบ Health Data Center (HDC SERVICE) กระทรวงสาธารณสุข และรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในระบบ Google Form ไตรมาส 1 ,2 ,3 และ 4
- ศูนย์อนามัยและสำนักป้องกันควบคุมโรค ดำเนินการตรวจประเมินเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และนำข้อมูลจากระบบ Google Form มาวิเคราะห์ GAPภาพรวม

	เขตสุขภาพ รวมทั้งจัดทำแผนปิด GAP ในปีถัดไป พร้อมจัดส่งให้กรมอนามัยและกรมควบคุมโรค 3. กรมอนามัยและกรมควบคุมโรค วิเคราะห์ข้อมูลฯ และจัดทำข้อเสนอแนะทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ รวมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานฯ ไตรมาส 1, 2, 3 และ 4 4. กรมอนามัย จัดส่งรายงานผลการดำเนินงานฯ ให้กระทรวงสาธารณสุข
แหล่งข้อมูล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และระบบ Health Data Center (HDC SERVICE) กระทรวงสาธารณสุข
รายการข้อมูล 1	A = จำนวนจังหวัดจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการลดลง ของอัตราป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสูขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย 1 โรค ได้แก่ 1) โรคจากภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุขหรือโรคอุบัติใหม่ อุตติซ้ำ : จังหวัดที่มีอัตราป่วยด้วยโรคจากภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุขหรือโรคอุบัติใหม่ อุตติซ้ำ (โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019) ลดลงจากปีที่ผ่านมา และ/หรือ 2) โรคที่เกี่ยวข้องกับสูขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อมตามปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ ตัวอย่างเช่น - โรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษอากาศ : จังหวัดที่มีผู้ป่วยที่เข้ารับบริการในโรงพยาบาลด้วยโรคหอบหืด (ICD-10 : J450-J454, J442) และ โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง COPD (ICD-10 : J441, J448, J449) ในช่วงการเฝ้าระวังสถานการณ์มลพิษทางอากาศของแต่ละพื้นที่ (เช่น ภาคเหนือ/ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งแต่ มกราคม – เมษายน) ร้อยละผู้ป่วยที่เข้ารับบริการในโรงพยาบาล ลดลงจากค้ำมัยฐาน 3 ปีที่ผ่านมา หรือ - โรคจากอาหารและน้ำเป็นสื่อ : จังหวัดที่มีอัตราป่วยด้วยโรคจากอาหารและน้ำเป็นสื่อ เช่น โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน โรคพยาธิใบไม้ในตับ เป็นต้น ร้อยละอัตราป่วยฯ ลดลง จากค้ำมัยฐาน 3 ปีที่ผ่านมา โรคอื่น ๆ โดยเลือกโรคตามปัญหาของจังหวัด สูตรคำนวณร้อยละอัตราป่วยฯ ลดลงจากค้ำมัยฐาน 3 ปีที่ผ่านมา $\left[\frac{\text{อัตราป่วยฯ ปี 2565} - \text{ค้ำมัยฐานของอัตราป่วยฯ 3 ปีที่ผ่านมา (2562 - 2564)}}{\text{ค้ำมัยฐานของอัตราป่วยฯ 3 ปีที่ผ่านมา (2562 - 2564)}} \right] \times 100$ หมายเหตุ : เครื่อง (-) หมายถึง การลดลง เครื่อง (+) หมายถึง เพิ่มขึ้น ซึ่งใช้ได้กับทุกโรค ยกเว้น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
รายการข้อมูล 2	B = จำนวนจังหวัดทั้งหมด
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	(A/B)X100

ระยะเวลาประเมินผล	รายไตรมาส รอบ 3 ,6 ,9 และ 12 เดือน (ธันวาคม 2564 มีนาคม 2565 มิถุนายน 2565 และ กันยายน 2565)		
เกณฑ์การประเมิน :			
ปี 2561:			
รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
-	-	-	-
ปี 2562:			
รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
-	-	-	-
ปี 2563:			
รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
-	-	-	-
ปี 2564:			
รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
-	-	-	-
ปี 2565:			
รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
มีข้อมูลสถานการณ์ปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ	มีมาตรการจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการลดลงของอัตราป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีมาตรการจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการลดลงของอัตราป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ 60 ของจังหวัดจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการลดลงของอัตราป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อม
วิธีการประเมินผล :			
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด รายงานผลในระบบ Google Form ศูนย์อนามัยและสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ทวนสอบและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัดที่รับผิดชอบ ประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (ตามแบบฟอร์มที่กำหนด) จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดฯ ภาพรวมของเขต กรมอนามัยและกรมควบคุมโรค สุ่มประเมินเชิงคุณภาพ และจัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดฯ ภาพรวมของประเทศ			

เอกสารสนับสนุน :	แนวทางการขับเคลื่อนงานการจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการลดลงของอัตราป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและมลพิษสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เข้าถึงได้ที่ : https://drive.google.com/drive/folders/1Ha1ydkYR_NrPrK7ZU59giYVRbRl__RUZ?usp=sharing				
รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน	Baseline data	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.		
	ร้อยละของจังหวัด จัดการปัจจัยเสี่ยง ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผล ต่อการลดลงของอัตรา ป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้อง กับสุขอนามัยและมลพิษ สิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	2562	2563	2564
			-	-	-
ผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการ / ผู้ประสานงานตัวชี้วัด	1. นางสาวพนิดา เจริญสุข ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ โทรศัพท์ที่ทำงาน : 02-5904383 โทรศัพท์มือถือ : 090-9620474 โทรสาร : 02-5904356 E-mail : n_atom@hotmail.com สถานที่ทำงาน กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย 2. นางสาวกรวิภา ปุณณศิริ รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ โทรศัพท์ที่ทำงาน : 02-5904362 โทรศัพท์มือถือ : 081-7504119 โทรสาร : 02-5904356 E-mail : pun_pun7@hotmail.com สถานที่ทำงาน กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย 3. นางสาวอุบลพรรณ วีระโง่ง ตำแหน่ง นายแพทย์ปฏิบัติการ โทรศัพท์ที่ทำงาน : 02-5903865 โทรศัพท์มือถือ : 081-8833832 โทรสาร : 0 2590 3866 E-mail : oubonpunmd@gmail.com สถานที่ทำงาน กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค				
หน่วยงานประมวลผลและจัดทำข้อมูล (ระดับส่วนกลาง)	1. นางสาวโสทรยา ชูศรี ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทรศัพท์ที่ทำงาน : 02-5904626 โทรศัพท์มือถือ : 082-8100058 โทรสาร : 02-5904356 E-mail : so_z_aa@hotmail.com สถานที่ทำงาน กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย 2. นางสาวธิดารัตน์ คำแพงพล ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทรศัพท์ที่ทำงาน : 0 2590 3865 โทรศัพท์มือถือ : 087-492-9247 โทรสาร : 0 2590 3865 E-mail : gibthida.k@gmail.com สถานที่ทำงาน กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค				

ผู้รับผิดชอบการรายงานผล การดำเนินงาน	1. นางสาวไศรยา ชุศรี ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทรศัพท์ที่ทำงาน : 02-5904626 โทรศัพท์มือถือ : 082-8100058 โทรสาร : 02-5904356 E-mail : so_z_aa@hotmail.com สถานที่ทำงาน กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย
การรายงานผลใน HealthKPI	☒ หน่วยงานส่วนกลาง ชื่อหน่วยงาน กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ ชื่อ-สกุลผู้รายงานผล นางสาวไศรยา ชุศรี โทรศัพท์ที่ทำงาน : 02-5904626 โทรศัพท์มือถือ : 082-8100058 โทรสาร : 02-5904356 E-mail : so_z_aa@hotmail.com ☐ เขตสุขภาพ ☐ สสจ.